

Пояснения към финансовия отчет

1. Обща информация

Договорен фонд ЕВРОСТАБИЛНОСТ (Фондът) е организиран и управляван от управляващо дружество КОМПАС ИНВЕСТ АД, гр. София, ул. Георг Вашингтон №19, ет.2, въз основа на решение на Съвета на директорите и Общото събрание на акционерите на управляващото дружество, проведени на 23.01.2007 година. Фондът има издадено разрешение от Комисията за финансов надзор №38-ДФ от 11.04.2007 година и преиздадено с №100-ДФ от 13.06.2012 г. с предмет на дейност „колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа и други ликвидни финансови активи по чл.38,ал.1 от ЗДКИСДПКИ на парични средства, набрани чрез публично предлагане на дялове, което се осъществява на принципа на разпределение на риска“. Фондът е регистриран с Булстат 175271251.

Емитираните дялове към 31.12.2022 г. са в размер на 4 742 019.1472 броя с номинал 1 евро.

ДФ ЕВРОСТАБИЛНОСТ не е самостоятелно юридическо лице и не притежава правосубектност, нито управителни органи. Фондът представлява имущество, обособено с цел колективно инвестиране в ценни книжа на набрани парични средства. Всички активи, които са придобити за Фонда, са обща собственост на инвеститорите в него лица. Печалбите и загубите на Фонда се поемат от инвеститорите, съразмерно на техния дял в имуществото му.

ДФ ЕВРОСТАБИЛНОСТ емитира дялове, които дават право на съответна част от имуществото на Фонда, включително при ликвидация, право на обратно изкупуване, както и други права, предвидени в Закона за публичното предлагане на ценни книжа и в Правилата на Фонда.

Договорният фонд няма регистриран първоначален капитал. Публичното предлагане на дялове на ЕВРОСТАБИЛНОСТ започва на 02 юни 2007 година, до 31.12.2007 година не е извършвано обратно изкупуване на дялове, тъй като Фондът няма достигнати 500 000 лева нетна стойност на активите съгласно изискванията на чл. 166 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, който е действал тогава .

Профилът на фонда е нискорисков. Целта на ФОНДА е постигането на добра текуща доходност при ниско ниво на риск. ФОНДЪТ инвестира основно в дългови ценни книжа, както и малка част от активите си - в акции на публични дружества. ФОНДЪТ съчетава относителната сигурност и стабилен текущ доход на инвестициите в дългови ценни книжа с възможност за реализиране на по-висока доходност от частта на портфейла, инвестирана в акции. За постигане на основните цели на инвестиционната си дейност ФОНДЪТ може да прилага подходящи стратегии за предпазване от пазарен и валутен риск.

Системата на управление на управляващото дружество е едностепенна – съвет на директорите в състав

-Ивайло Ангарски

-Милена Александрова

-Бойко Братанов

-Андрей Пръмов

-Драгомир Великов

Управляващото дружество се управлява и представлява от Ивайло Ангарски и Милена Александрова заедно.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2021 г.), освен ако не е посочено друго.

Конфликтът между Русия и Украйна

Конфликтът между Русия и Украйна оказва значително въздействие върху световната икономика по различни начини, свързани главно с цените на енергийните ресурси. Нарастващите цени и инфлацията в световната икономика вероятно ще имат широкообхватно въздействие върху справедливата стойност на финансовите активи на фонда.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството на Управляващото дружество е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Фонда ръководството очаква, че Фонда има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2022 г.

Фондът прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения, които са влезли в сила тази година и са както следва:

Годишни подобрения 2018-2021 г. в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

- МСФО 9 Финансови инструменти - Изменението изяснява кои такси включва предприятието, когато прилага теста „10%“ в параграф Б3.3.6 от МСФО 9 при оценка дали да отпише финансов пасив. Предприятието включва само такси, платени или получени между предприятието-кредитополучател, и заемодателя, включително такси, платени или получени или от предприятието, или от заемодателя, от името на другия.

3.2 Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2020 г., и не са били

приложени от по-ранна дата от Фонда. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Фонда през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Фонда, е представена по-долу.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Дружеството оповестява съществената информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на предприятието се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети и ако предприятието разкрива несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да преобладава над съществената информация за счетоводната политика.

Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения към МСС 8, които помагат на дружествата да разграничават промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики. Измененията ще помогнат на дружествата да подобрят качеството на оповестяванията на счетоводната политика, така че информацията да бъде по-полезна за инвеститорите и другите основни потребители на финансовите отчети.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС

Измененията в класификацията на пасивите като текущи или нетекущи засягат само представянето на пасивите в отчета за финансовото състояние, но не и размера или момента на признаването на активи, пасиви, приходи или разходи или информацията, която дружествата оповестяват за тези елементи. Измененията имат за цел да изяснят следното:

- класификацията на пасивите като текущи или нетекущи трябва да се основава на съществуващи права в края на отчетния период и да се приведе в съответствие формулировката на текстовете във всички засегнати параграфи, за да се изясни „правото“ на отсрочване на уреждането на пасива с поне дванадесет месеца. Изрично се посочва, че само наличните права „в края на отчетния период“ трябва да влияят върху класификацията на пасива;
- класификацията не се влияе от очакванията на Дружеството дали ще упражни правото си да отсрочи уреждането на пасива; и
- уреждането на пасивите може да се осъществи чрез прехвърляне на парични средства, капиталови инструменти, други активи или услуги на контрагента.

Към датата на одобрение на тези финансови отчети са издадени някои нови стандарти, изменения и разяснения на съществуващите стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2022 г., и не са били приложени по-рано от Дружеството. Не се очаква те да имат съществено влияние върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. По-долу е даден списък с промените в стандартите:

- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС

- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични трансакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.
- Изменения на МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г. Все още не са приети от ЕС
- Изменения в МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., не са приети от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет. Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети”(ревизиран 2007 г. и коригиран). Фондът представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Фондът:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

Фондът няма нито едно от посочените по-горе условия за представяне на два сравнителни периода, така че финансовия отчет е представен с един сравнителен период.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1 EUR = 1.95583 лв.

4.4. Приходи

Основните финансови приходи на Фонда са от преоценка на ценни книжа и от реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа, от лихви от банкови влогове и лихвоносни ценни книжа, от получени дивиденди.

Приходите от дивиденди се признават в печалбата или загубата в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисление при прилагане на ефективния лихвен процент.

Разликата между справедливата стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като текущи приходи или разходи от операции с финансови инструменти.

4.5. Разходи

Разходите свързани с дейността на Фонда се признават в печалбата или загубата в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, при ползване на услугите или на датата на възникването им. Годишните оперативни разходи на Фонда не могат да надвишават 1,5 % от годишната средна нетна стойност на активите на Фонда. Оперативните разходи във връзка с дейността на Фонда, които се поемат косвено от всички негови притежатели на дялове, и възнаграждението на управляващото дружество се начисляват ежедневно. Възнаграждението на управляващото дружество не може да надвишава 1.2% от годишната средна нетна стойност на активите на Фонда.

Разходи, свързани с инвестицията в дялове на Фонда са разходи, които се поемат пряко от конкретния инвеститор/притежател на дялове при обратно изкупуване на дялове („Транзакционни разходи“). Разходите за обратно изкупуване са включени в цената за обратно изкупуване и са в размер на 0,5% от нетната стойност на активите на дял. Тези разходи са задължение на Фонда към управляващото дружество и се отчитат като разчет, погасим до 10-то число на следващия месец.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им: Общи и административни разходи.

4.6. Финансови инструменти

4.6.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Фондът стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.6.2. Класификация, първоначално отчитане и последващо оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;

Фондът класифицира инвестициите си на база както на бизнес модела за управлението им, така и на характеристиките на договорните парични потоци по финансовите активи. Инвестиционният портфейл на Фонда е управляван и неговото представяне се оценява на база на информация за справедливите стойности. Ръководството на Управляващото дружество на фонда е концентрирано върху информация за справедливите стойности на финансовите си активи и използва тази информация за да взема решение и да оценява представянето на активите.

Фондът не е избрал еднократно и неотменимо да определи капиталови инструменти като оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Договорните парични потоци по дълговите инструменти на Фонда включват само плащания по лихви и главници, но тези ценни книжа не са държани нито с цел събиране на договорните парични потоци, нито с цел събиране на договорните парични потоци и продажби. Събирането на договорните парични потоци е инцидентно и не е от основно значение за постигане целите на бизнес модела на Фонда.

Всички инвестиции на Фонда се отчитат последващо по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват в други финансови разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Финансови активи по амортизирана стойност

Вземанията на Фонда, възникват главно от обявени дивиденди и от падежирали главници и лихви по облигации. Тези финансови активи се класифицират като финансови активи по амортизирана стойност, тъй като Фондът ги държи за да събира договорните парични потоци по тях, които се състоят само от плащания по главница и лихви върху непогасената главница.

Последващото оценяване на вземанията на Фонда се извършва по амортизирана стойност, с използване на метода на ефективния лихвен процент. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Фонда класифицира в тази категория и парите и паричните еквиваленти.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансови активи, за които не е приложим бизнес модел „държани за събиране на договорните парични потоци“ или бизнес модел „държани за събиране и продажба“, както и финансови активи, чиито договорни парични потоци не са единствено плащания на главница и лихви, се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котираны цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

4.6.3. Обезценка на финансовите активи

Изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват всички дългови активи, с изключение на оценяваните по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Фондът разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

За финансови активи във Фаза 1 се признават 12-месечни очаквани кредитни загуби, докато за втората категория се признават очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Фонда и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Фондът използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби по активите, отчитани по амортизирана стойност.

4.6.4. Класификация, първоначално отчитане и последващо оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват задължения към Управляващото дружество, които представляват Търговски задължения и се оценяват първоначално по справедлива стойност.

Последващото оценяване става по амортизирана стойност, чрез използване на метода на ефективната лихва.

Фондът не е определял свои пасиви като оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

4.7. Пари и парични еквиваленти

Фондът отчита като пари и парични средства наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и депозити, които са лесно обрацаеми в конкретни парични суми и които не съдържат риск от промяна в стойността им при тяхното прекратяване.

4.8. Данъци върху дохода

Съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане, чл. 174 Колективните инвестиционни схеми, които са допуснати за публично предлагане в Република България, и националните инвестиционни фондове по Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране не се облагат с корпоративен данък.

4.9. Нетни активи, принадлежащи на инвеститорите в дялове на Фонда

Фондът е договорен фонд, който емитира своите „капиталови“ инструменти и след това има задължението за тяхното обратно изкупуване. Набраните средства – номинал и резерви от емитиране и постигнатия финансов резултат определят нетна стойност на активите, принадлежащи на инвеститорите.

Целите, политиките и процесите за управление на задължението на Фонда да изкупи обратно инструментите, когато държателите на тези инструменти изискат това са посочени в пояснение 17 „Рискове, свързани с финансовите инструменти”.

Определянето на нетната стойност на активите на Фонда се извършва по Правилата за оценка на портфейла и за определяне на нетната стойност на активите, одобрени от Комисията за финансов надзор. Методологията за определяне на нетната стойност на активите на Фонда се основава на:

- разпоредбите на счетоводното законодателство;
- Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове;
- разпоредбите на ЗДКИСДПКИ и нормативните актове по неговото прилагане;
- Правилата и Проспекта на Фонда.

Нетна стойност на активите на един дял е основа за определяне на емисионната стойност и цената за обратно изкупуване на дяловете на Фонда.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички транзакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.10. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Фонда и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Фонда е сигурен, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.11. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на Ръководството при прилагането на счетоводните политики на Фонда, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу:

- Емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда се основават на нетната стойност на активите на фонда към датата на определянето им. Управляващото дружество извършва оценка на портфейла на Фонда, определя нетната стойност на активите на Фонда, нетната стойност на активите на един дял и изчислява емисионната стойност и цената на обратно изкупуване под контрола на Банката депозитар съгласно нормативните изисквания;
- Управляващото дружество инвестира активите на фонда в ценни книжа и в съотношения определени съгласно чл. 45-50 от ЗДКИСДПКИ и правилата на Фонда;
- Последващата оценка на активите на Фонда се извършва в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба 44 /20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове;
- Съгласно сключените договори с Управляващото дружество и Банката депозитар таксите, които събират се начисляват ежедневно;
- Управлението на дейността на Фонда се извършва от Управляващото дружество. Също така дейността на Фонда е нормативно ограничена. Това са причините Фонда да не притежава материални и нематериални активи, инвестиционни имоти, както и да няма право да сключва лизингови договори, поради което не е приета счетоводна политика относно отчитането на този тип активи.
- Фондът няма собствен персонал, поради което не е приета счетоводна политика относно отчитането на пенсионни и други задължения към персонала, както и възнаграждение на персонала на базата на акции.
- Съгласно чл. 174 от Закона за корпоративно подоходно облагане, колективните инвестиционни схеми допуснати за публично предлагане в Република България не се облагат с корпоративен данък. По смисъла на чл. 4 и чл.5 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ) Договорен фонд „Компас Евроселект ”е Колективна инвестиционна схема. Следователно Фондът не отчита текущи данъчни активи или пасиви, както и данъчни активи или пасиви по отсрочени временни разлики.
- Оценки са описани в пояснение 4.12.1

Ръководството основава своите преценки, оценки и предположения на историческия опит и на други различни фактори, включително очакванията за

бъдещи събития, за които ръководството смята, че са разумни при дадените обстоятелства. Получените счетоводни преценки и оценки рядко ще се равняват на свързаните с тях действителни резултати. Преценките, оценките и предположенията, които имат значителен риск да доведат до съществена корекция на балансовите стойности на активите и пасивите (вижте съответните бележки) през следващата финансова година, са разгледани по-долу.

4.12. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Фонда и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния финансов отчет на Фонда към 31 декември 2021 г..

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.12.1. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба 44 /20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове.

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

Когато даден актив или пасив, финансов или нефинансов, се оценява по справедлива стойност за целите на признаването или оповестяването, справедливата стойност се основава на цената, която би била получена за продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив при сделка между участници на пазара към датата на измерване; и приема, че сделката ще се осъществи или: на основния пазар; или при липса на основен пазар, на най-изгодния пазар.

Справедливата стойност се измерва, като се използват предположенията, които участниците на пазара биха използвали при определяне на цената на актива или пасива, като приемат, че действат в техния икономически интерес. За нефинансовите активи оценката на справедливата стойност се основава на най-високото и най-доброто ѝ използване. Използват се техники за оценяване, които са подходящи в конкретните обстоятелства и за които са налице достатъчно данни за измерване на справедливата стойност, като максимизират използването на съответните наблюдавани входни данни и свеждат до минимум използването на ненаблюдаеми входни данни.

Активите и пасивите, измерени по справедлива стойност, се класифицират на три нива, като се използва йерархия на справедливата стойност, която отразява значимостта на вложените данни, използвани при извършването на измерванията. Класификациите се

преразглеждат на всяка отчетна дата и трансферите между нивата се определят въз основа на преоценка на най-ниското ниво на вложените данни, което е от значение за измерването на справедливата стойност.

За периодични и неповтарящи се измервания на справедлива стойност могат да се използват външни оценители, когато вътрешната експертиза или не е налице, или когато оценката се счита за значителна. Външните оценители се избират въз основа на познанията на пазара и репутацията. Когато има значителна промяна в справедливата стойност на актив или пасив от един период спрямо друг, се извършва анализ, който включва проверка на основните входящи данни, приложени при последната оценка и сравнение, когато е приложимо, с външни източници на данни.

4.12.1.1. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Фонда и всички парични потоци, които Фондът очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Фонда.

Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

4.12.1.2. Обезценка на финансови активи

Ръководството преценява на всяка балансова дата дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредити и вземания, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Балансовата стойност на актива се намалява или директно, или чрез корективна сметка. Сумата на загубата се признава в печалбата или загубата.

Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произхождащи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива (събитие „загуба“) и когато това събитие загуба (или събития) има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно.

Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, което е причинило обезценката. По-скоро обезценката може да е причинена от комбинирания ефект на няколко събития.

Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не се признават.

4.13. Военен конфликт в Украйна

В отговор на нахлуването на Русия в Украйна през месец февруари 2022 г. много държави наложиха различни санкции и експортен контрол, включително допълнителни ограничения по отношение на руския държавен дълг; разширено ембарго върху търговията, вноса и износа; санкции срещу множество лица и компании, включително големи руски финансови институции; ограничения на капиталовия пазар (секторни санкции) за ново финансиране за посочени руски компании; забрани за нови инвестиции в определени услуги. Определени санкции бяха наложени и на Беларус.

Фондът не е инвестирал в емитенти от Русия и Беларус, както към момента на началото на военния конфликт, така и през текущия период.

Войната допълнително повиши цените на енергията, особено в Европа, утежнявайки инфлационния натиск във време, когато разходите за живот вече се покачваха бързо по света поради продължаващите въздействия на пандемията COVID-19. Тъй като предприятията в много икономики преминават през по-високи разходи за енергия, транспорт и труд, инфлацията достига високи нива, принуждавайки централните банки да затегнат паричната политика по-бързо от очакваното.

Във връзка с продължаващата руска инвазия в Украйна и висока несигурност за скорошното ѝ прекратяване оценката на икономически последици за световната икономика става по-мрачна. Шоковете, отприщени от войната, удрят икономиката на страните от Европейския съюз както пряко, така и непряко, като я насочват към по-нисък растеж и по-висока инфлация. Бързото нарастване на цените на енергийните и хранителни стоки подхранват глобалния инфлационен натиск и предизвикват по-бърз отговор на паричната политика отколкото се предполагаше по-рано.

Войната и нейните преки и непряки последици могат да окажат въздействие, различно от това, които има при преки интереси в участващите държави, например в резултат на излагане на колебания в цените на инвестициите и валутните курсове, както и възможността за продължителен икономически спад.

Фондът обмисля и наблюдава своето пряко и непряко излагане на въздействието на войната, включително свързаните с това санкции. Финансово-счетоводните и бизнес последици могат да бъдат многобройни, особено за тези със значителни чуждестранни инвестиции.

Дейността на фонда също може да бъде засегнат от цялостната икономическа несигурност и отрицателно въздействие върху световната икономика и основните финансови пазари произтичащи от войната.

Войната все повече засяга икономическите и световните финансови пазари и изостря текущата ситуация, включително води до проблеми като нарастваща инфлация и прекъсване на глобалната верига за доставки. Степента, до която дейността на фонда може да бъде засегнати, зависи до голяма степен от естеството и продължителността на несигурни и непредсказуеми събития, като по-нататъшни военни действия, допълнителни санкции и реакции на текущите развития на световните финансови пазари. Въпреки че може да е твърде рано да се оценят широките последици от войната, съображенията, свързани със счетоводството и финансовото отчитане, могат да бъдат подобни на тези, произтичащи от тежък икономически спад или катастрофално природно бедствие.

5. Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи през представените отчетни периоди включват различни инвестиции, които не отговарят на бизнес модела за събиране на договорните парични потоци, или Фонда е решил да използва възможността да класифицира тези активи като такива.

	31.12.2022	31.12.2021
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата		
Инвестиции в акции	2 628	2 556

Инвестиции в облигации	5 506	6 390
Инвестиции в ДЦК	224	355
Инвестиции в дялове на ДФ	1 094	1 007
	9 452	10 308

Краткосрочните финансови активи са оценени по справедлива стойност, определена на базата на борсови котировки към датата на финансовия отчет, или по модел, разработен от Фонда.

Печалбите и загубите са признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Нетна печалба от операции с финансови активи“.

През отчетните периоди няма финансови активи, заложен като обезпечение.

През отчетните периоди няма блокирани инвестиции.

Според използвания модел се категоризират по следния начин:

В хиляди лева, към 31.12.2022 г.	Справедлива стойност определена чрез котировки от активни пазари	Справедлива стойност – определена чрез други наблюдаеми пазарни котировки	Справедлива стойност - други методи	Общо
Български акции	353	1 958	12	2 323
Чуждестранни акции	-	305	-	305
Дялове в КИС	-	1 094	-	1 094
Български корпоративни облигации	-	1 371	3 362	4 733
Чуждестранни облигации	-	-	773	773
ДЦК	224	-	-	224
Общо	577	4 728	4 147	9 452
Дял	6.11%	50.02%	43.87%	100%

В хиляди лева, към 31.12.2021 г.	Справедлива стойност определена чрез котировки от активни пазари	Справедлива стойност – определена чрез други наблюдаеми пазарни котировки	Справедлива стойност - други методи	Общо
Български акции	1 583	797	12	2 392
Чуждестранни акции	-	164	-	164
Дялове в КИС	-	1 007	-	1 007
Български корпоративни облигации	-	3 374	1 814	5 188
Чуждестранни облигации	-	-	1 202	1 202
ДЦК	355	-	-	355

Общо	1 938	5 342	3 028	10 308
Дял	18.80%	51.82%	29.38%	100%

Всички акции са оценени чрез директно наблюдаеми котировки.

За българските акции се използват следните методи на оценка:

- Среднопретеглена цена на сключените сделки за деня, към който се извършва оценката;
- средноаритметична на най-високата цена “купува” от поръчките, валидни към момента на затваряне на регулирания пазар за деня към който се извършва оценката и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки за същия ден
- среднопретеглена цена на сключените с тях сделки за най близкия ден през последния 30 дневен преод, предхождащ деня на оценката, за който има сключени сделки
- при невъзможност да се приложат изброените начини на оценка, справедливата стойност се определя последователно чрез следните методи: метод на нетната балансова стойност на активите, метод на съотношението цена-печалба на дружества аналози, метод на дисконтираните нетни парични потоци

За определяне на справедлива стойност на български и чуждестранни ценни книжа допуснати до търговия при активен пазар в чужбина се прилагат следните методи

- по цена затваря към деня на оценката
- по цена затваря от последния работен ден, ако мястото за търговия не работи в деня, към който се извършва оценката;

Справедливата стойност на дялове на колективни инвестиционни схеми, получили разрешение за извършване на дейност, се определя по последната обявена цена на обратно изкупуване. В случаите на временно спиране на обратното изкупуване на дяловете на колективна инвестиционна схема последващата им оценка се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност на един дял. В случай, че временното спиране на обратното изкупуване на дяловете е за период по-дълъг от 30 дни, последващата им оценка се извършва по справедлива стойност на един дял чрез прилагане на метода на нетната балансова стойност. Справедливата стойност на финансовите инструменти на колективната инвестиционна схема при неактивен пазар се определя, като се използват техники за оценяване.

Справедливата стойност на българските и чуждестранни облигации допуснати до или търгувани на регулиран пазар се определя

- среднопретеглена цена на сключените сделки за деня, за който се извършва оценката;
- среднопретеглена цена на сключените с тях сделки за най-близкия ден през последния 30 дневен период предхождащ деня на оценката, за който има сключени сделки;
- други методи на оценка

Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Фондът, държи в портфейла си финансови активи, които се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата, съгласно възприетата счетоводна политика. За оценяването на същите се прилагат специфични методи.

Към 31 декември 2022 г. балансовата стойност на финансовите активи (детайлно представени в пояснение 5 от финансовия отчет) в размер на 9 452 хил. лв. е тяхната справедлива стойност.

Следната таблица представя финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, в съответствие с йерархията на справедливата стойност.

Тази йерархия групира финансовите активи и пасиви в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Финансовите активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в следните категории съобразно йерархията на справедливата стойност.

31.12.2022 г.	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
Групи финансови активи държани за търгуване				
Български акции	353	1 958	12	2 323
Чуждестранни акции	-	305	-	305
Дялове в КИС	-	1 094	-	1 094
Български корпоративни облигации	-	1 371	3 362	4 733
Чуждестранни облигации	-	-	773	773
ДЦК	224	-	-	224
Общо	577	4 728	4 147	9 452

31.12.2021 г.	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
---------------	--------------------	--------------------	--------------------	------------------

**Групи финансови активи държани за
търгуване**

Български акции	1 583	797	12	2 392
Чуждестранни акции	-	164	-	164
Дялове в КИС	-	1 007	-	1 007
Български корпоративни облигации	-	3 374	1 814	5 188
Чуждестранни облигации	-	-	1 202	1 202
ДЦК	355	-	-	355
Общо	1 938	5 342	3 028	10 308

През отчетните периоди финансови инструменти, които са били в ниво 2 и са прехвърлени в ниво 1 са в размер на 59 хил.лв., През отчетния период финансови инструменти, които са били в ниво 1 са прехвърлени в ниво 2 са в размер на 1 285 хил.лв.

Определяне на справедливата стойност

Справедливата стойност на финансовите активи търгувани на активни пазари (каквито са публично търгуемите ценни книжа) е базирана на пазарни котировки към последна дата на търгуване за годината. Финансов актив се счита за търгуван на активен пазар, ако пазарните котировки са налични от борси, дилъри, брокери и т.н., тези цени се представят като реални и редовно осъществявани пазарни сделки.

Определяне на справедливата стойност на ниво 3

За финансовите активи и пасиви на Фонда, класифицирани на ниво 3, справедливата стойност на финансовите активи се определят чрез използване на техники за оценка. Фондът използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината (вж пояснение 4.6.4).

Следната таблица представя техниките, използвани при оценяването на справедливите стойности на ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни.

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност към 31.12.2022 г. ('000 лв.)	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключовите ненаблюдаеми данни и справедливата стойност
Български и чуждестранни корпоративни облигации	4 135	Дисконтира ни парични потоци	Процент, коригиран за риска над безрисковата премия	Значително увеличение над безрисковия лихвен процент ще доведе до по-ниска справедлива стойност
Български акции	12	Нетна стойност на активите		

Следващата таблица представя движението в ниво 3 за годината приключваща на 31 декември 2022 по класове финансови инструменти.

	Акции	Облигации
Начално салдо	12	3 016
Прехвърлени в ниво 2	-	(825)
Прехвърлени от ниво 2		2 674
Покупки	-	1 448
Продажби	-	(1 624)
Нетни печалба/загуби, признати	-	(554)
Крайно салдо	12	4 135

Промяната на входящите данни при оценяването на инструментите на ниво 3 вследствие на разумно възможни алтернативни предположения не би довела до съществено изменение на сумите, признати в печалбата или загубата, общите активи или общите пасиви, или нетните активи.

Не е имало трансфери в или от ниво 3 през представените отчетни периоди.

5.1. Суми, признати в печалбата или загубата, на финансови активи, оценявани по справедлива стойност

Сумите, признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, във връзка с финансови активи, оценявани по справедлива стойност, могат да бъдат видяни в бележка 11.

6. Вземания

	31.12.2022	31.12.2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Вземания по лихви	5	-
	5	-

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на вземанията се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски и други вземания на Фонда са прегледани относно индикации за обезценка и е направена обезценка на вземания по лихви в размер на 2 хил. лева.

7. Пари и парични еквиваленти

	31.12.2022	31.12.2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Разплащателна сметка в банка депозитар:		
- в лева	458	180
- в евро	109	32
	567	212

Фондът е извършил оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0.1% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена и не е начислена във финансовите отчети на Фонда.

Фондът няма блокирани пари и парични еквиваленти.

8. Нетни активи, принадлежащи на инвеститорите в дялове.

8.1. Дялове в обръщение и номинална стойност на дялове

През годината броят дялове в обръщение е както следва:

2022		2021	
Брой	Номинал	Брой	Номинал

	дялове	на 1 дял	дялове	на 1 дял
Към 1 януари	4 741 185	1 евро	4 962 686	1 евро
Емитирани дялове	834	1 евро	3 992	1 евро
Обратно изкупени дялове	-	1 евро	225 493	1 евро
Към 31 декември	4 742 019	1 евро	4 741 185	1 евро

8.2. Емитирани дялове по нетна стойност на активите на един дял

	31.12.2022	31.12.2021
	'000 лв.	'000 лв.
Емитиран капитал	9 275	9 273
Премии свързани с капитала	1 012	1 012
Отбиви свързани с капитала	(726)	(727)
	9 561	9 558

8.3. Нетна стойност на активите на един дял

Нетната стойност на активите на един дял към 31 декември 2022 г. е 1.0798 евро и е изчислена за целите на настоящия финансов отчет и спазване на принципите на МСФО, като стойността на нетните активи на Фонда към 31 декември 2022 г. е 5 120 208.16 евро.

Нетната стойност на активите на фонда е основа за определяне на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете. Тя се изчислява за два пъти седмично. Нетната стойност на активите на Фонда е равна на сумата от балансовата стойност на ценните книжа в портфейла на Фонда, вземанията за лихви и дивиденди от тези ценни книжа, паричните средства по банкови сметки и на каса и други активи, намалена с балансовата стойност на задълженията за управление, депозитарни услуги, по получени заеми и други. Нетната стойност за един дял се изчислява като нетната стойност на активите се раздели на броя дялове в обръщение.

Съгласно правилата за оценка на активите на Фонда последната официално обявена нетна стойност на активите на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване е към 22.12.2022, като нетна стойност на активите на един дял е 1.0790 EUR., а нетните активи са на стойност е 5 116 511.48 EUR.

9. Приходи от лихви

	2022	2021
	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от лихви по ценни книжа	256	282
	256	282

10. Нетен резултат от валутни операции

	2022	2021
	'000 лв.	'000 лв.
(Загуба)/печалба от промяна на валутни курсове на финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	(22)	37
	(22)	37

11. Нетна загуба от финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Загуба от промяна в справедливата стойност на финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	(692)	(440)
Печалба/(Загуби) от сделки с финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	98	(57)
Нетна загуба от операции с финансови активи	(594)	(497)

12. Други финансови разходи

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Банкови такси и комисионни	(10)	(8)
Други финансови позиции	(10)	(8)

13. Свързани лица

Свързаните лица на Фонда включват Управляващото дружество, собствениците на Управляващото дружество и друг ключов управленски персонал.

13.1. Сделки през годината

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия.

13.1.1. Сделки със собствениците на Управляващото дружество.

Собствениците на Управляващото дружество не са извършвали сделки с дялове на Фонда.

13.1.2. Сделки с ключов управленски персонал на Управляващото дружество

Ключовият управленски персонал на Управляващото дружество включва членовете на Съвета на директорите. Посочените лица не са извършвали сделки с дялове на Фонда.

13.1.3. Сделки с Управляващото дружество

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Такса Управление	(121)	(165)
	(121)	(165)

Комисионната на Управляващото дружество за управление на фонда се изчислява ежедневно в размер на 1.2% от средногодишната нетна стойност на активите.

13.2. Разчети със свързани лица в края на годината

	31.12.2022 '000 лв.	31.12.2021 '000 лв.
Задължение към:		
- управляващо дружество	10	11
Общо задължения към свързани лица	10	11

Към 31.12.2022 г. ДФ Евростабилност има задължения към Управляващото дружество КОМПАС ИНВЕСТ АД, което е в размер на 10 132 лв. Таксата за управление се

начислява ежедневно съгласно Правилата на Фонда и се превежда в началото на следващия месец. Балансовата стойност на задълженията към свързани лица и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност, заради техния кратък срок

14. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Фондът не е осъществил инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

15. Условни активи и условни пасиви

През периода Фонда няма условни активи.

През годината няма предявени правни искиове.

Фондът няма други поети задължения.

16. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	31.12.2022	31.12.2021
		‘000 лв.	‘000 лв.
Инвестиции в:			
Държавни ценни книжа		224	355
Корпоративни облигации		5 506	6 390
Акции		2 628	2 556
Дялове в КИС		1 094	1 007
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата	5	9 452	10 308
Кредити и вземания:			
Вземания	6	5	-
Пари и парични еквиваленти	7	567	212
		10 024	10 520
Финансови пасиви	Пояснение	31.12.2022	31.12.2021
		‘000 лв.	‘000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по аморт. стойност:			
Текущи пасиви:			
Задължения към свързани лица	13.2	10	11
		10	11

Вижте пояснение 4.6 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности, са описани в пояснение 4.12.1.

17. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Фонда е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните, както и задължението, което Фондът има към държателите на дялове да изкупи обратно финансовите инструменти, когато те изискват това.

Спецификата при управлението на портфейли на договорни фондове извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

В инвестиционната теория и практика е установено, че за дълъг период от време съществува връзка между нивото на риск и доходността, която може да се очаква. По принцип по-високият риск предполага по-висока доходност. В тази връзка е необходимо да се определи склонността към риск на инвеститорите. Вследствие на тази склонност следва да се определя и рисковия профил на инвестиционния портфейл.

Основната група от инвеститори във Фонда са лица (граждани, фирми, институции), които:

- а) са готови да поемат умерен до висок инвестиционен риск, с цел реализиране на по-висок доход;
- б) желаят да имат сигурна и бърза ликвидност, без това да нарушава постигнатия доход от инвестицията;
- в) са готови да инвестират парични средства в дългосрочен план;
- г) искат да диверсифицират риска на собствения си портфейл;
- д) искат парите им да се управляват от професионалисти на финансовите пазари.

Съществуват два фактора, които влияят върху рисковата поносимост на инвеститорите: финансовата възможност да се поеме риска и желанието да се приеме изменчивостта в доходността на инвестицията. Като се имат предвид тези два фактора на рисковата поносимост на инвеститорите, Фондът изгражда и своят рисков профил. Рисковият профил на Фонда се **определя като нисък. По** този начин се предполага, че инвеститорите във Фонда осъзнават, че високата доходност предполага изменчивост и показват желание да толерират спад в стойността на портфейла от 20% и повече в рамките на една година.

Рискови фактори

В динамичната и хаотична среда на финансовите пазари инвеститорите се нуждаят от правилно идентифициране на рисковите фактори и техните характеристики с цел точното им оценяване и разумно управление. Рискът в модерната портфейлна теория се дефинира като възможните отклонения от очакваната възвръщаемост. Основен мотив на инвеститорите във Фонда е професионалното управление на риска. Поради това Управляващото Дружество следи и анализира всички групи фактори, които влияят върху доходността на инвестициите на Фонда.

Основен риск за дейността на Фонда е понижаване на пазарните цени на притежаваните финансови инструменти /акции и акции и дялове на други КИС/, които към 31 декември 2022 г. са 37.13% от активите на Фонда. Подобно развитие би довело

до отчитане на преоценъчни загуби и съответното намаляване на нетната стойност на активите.

Фондът е изложен на лихвен риск. Лихвоносни активи на Фонда са дългови ценни книжа, които са 57.17% от стойността на активите.

Според вижданията на Управляващото дружество, Фондът е редуцирал кредитния риск (риск от невъзможност на издателя на ценни книжа да изпълни своите парични задължения) до минималното, чрез извършвания кредитен анализ, диверсификацията на инвестициите, наблюденията на събитията и тенденциите в икономическите и политическите условия. Въпреки това няма абсолютна сигурност, че тези действия ще предотвратят загуби, възникнали от кредитен риск.

Вследствие на използването на финансови инструменти Фондът е изложен на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, ценови риск и лихвен риск:

17.1. Анализ на пазарния риск

За следенето на пазарния риск ежесечно се изчислява стандартно отклонение на портфейла. За намаляване на пазарния риск дължащ се на промени в цените на капиталовите инструменти, Управляващото дружество се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или емитент. Подробна информация за инструментите, в които Управляващото дружество може да инвестира активите на Фонда е включена в Проспекта и правилата на Фонда.

За намаляване на пазарния риск дължащ се на промени в цените на капиталовите инструменти, Управляващото дружество се стреми да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определена икономическа структура или емитент. Подробна информация за инструментите, в които Управляващото дружество може да инвестира и заложените ограничения за обема спрямо сумата на активите на Фонда е включена в Проспекта и правилата на Фонда.

За периода от създаване на Фонда до 31 декември 2022 г., предвид характера, структурата и обема на инвестициите, не е преценено като необходимо и целесъобразно извършването на хеджиране.

За избягване на риска от концентрация, Управляващото дружество се стреми да спазва заложените в Проспекта на Фонда ограничения за инвестиране на активите.

Пазарният риск е рискът от загуби на стойността на балансови и задбалансови позиции, възникнали от промени в пазарните цени на инвестиционните инструменти. Основните компоненти на пазарния риск, които Управляващото Дружество следи, са: фондов риск; лихвен риск; валутен риск.

Фондовият риск е риска от загуби от промяна в цените на акциите, които се търгуват на регулиран пазар. Съгласно Модерната портфейлна теория и по-специално Модела за оценка на капиталовите активи (CAPM), този риск се разделя на два компонента систематичен и специфичен.

Систематичен риск, който се отнася до чувствителността на даден инвестиционен инструмент или стойността на портфейла към промените в нивата на основния пазарен индекс.

Несистематичният (специфичен) риск се отнася до дела на променливостта на даден инструмент, който се определя от специфичните характеристики на фирмата. Единствено несистематичният риск може да се елиминира чрез диверсификация.

Поради спецификите на българския пазар обаче, следенето на тези два типа фондов риск не е достатъчно ефективно. Това е обусловено от характера на пазара като нововъзникващ. При нововъзникващите пазари е установено, че чувствителността на активите спрямо пазарните нива не е ясно изразена; тя е силно променлива и несигурна като величина. Това обстоятелство обуславя необходимостта от прилагане на други модели за оценяване на фондовия риск, които надхвърлят възможностите на CAPM.

Поради това, Управляващото Дружество наблюдава освен систематичния и несистематичния риск, и общия риск и изменението на риска на всеки един актив, включен в портфейла на Фонда. От особена важност е следенето изменчивостта на общия риск (т.е. риска на риска).

17.1.1. Валутен риск

Валутният риск, който носят дяловете на дружеството, е свързан най-вече с валутния риск, който носят инвестиционните инструменти в портфейла му. Инвестиционната политика и стратегия на дружеството се основава на това, че факта, че в страната съществува т.н. система на паричен съвет (валутен) и курсът на лева към еврото е фиксиран - практически елиминира риска от промяна на съотношението между двете валути. При инвестиране в ценни книжа, акции и дългови ценни книжа, деноминирани в различни от лева и евро валути, ще се прилагат стандартни техники за застраховане (хеджиране) от валутен риск: покупка на валутни опции, форуърдни сделки, покупка или продажба на валута чрез спот сделки, покупка или продажба на фючърсни контракти.

Текущ валутен риск - риск от случайно изменение на валутите с плаващи курсове. Повечето страни имат плаващи валути, чиито колебания отразяват както фундаментални, така и технически фактори.

Риск от девалвация на валутите - риск от резкия спад на валутните курсове спрямо другите валути. Въпреки, че девалвацията се свързва с макроикономически фактори, непосредственото снижение на курса зависи от решенията на националните регулаторни органи. Такива решения могат да бъдат официално снижаване на фиксирания курс, отказ от поддържане на валутния курс, отказ от привързване на валутния курс към валутите на други страни.

Риск от изменение на системата за валутно регулиране - риск от загуба, свързана с изменението на валутния режим. В тази връзка като пример за такъв вид изменение може да бъде прехода от фиксиран валутен курс към плаващ и обратно или преход към използване (или отказ от използване) на пазарни методи за регулиране на валутния курс.

Малка част от сделките на Фонда се осъществяват в британски паунд. Към датата на приемане на финансовия отчет България продължава да има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск, свързан с изменение на курса EUR/BGN. Такъв риск би възникнал при промяна на нормативно определения курс 1 евро към 1.95583 лв., за което Управляващото дружество не разполага с информация.

31.12.2022

Емисия	Британски			
	Лева	Евро	лири	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства	458	109	-	567
ДЦК	-	224	-	224

Вземания	5	-	-	5
Облигации	2 649	2 857	-	5 506
Акции	2 323	-	305	2 628
Дялове в КИС	1 052	42	-	1 094
Общо:	6 487	3 232	305	10 024

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо следните чуждестранни валути:

- Британски паунд +/-3,9% (2021 г. - 3.1%)

Всички други параметри са приети за константни.

Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на инвестициите на Дружеството във финансови инструменти в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период.

31 декември 2021 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат	Собствен капитал	Нетен финансов резултат	Собствен капитал
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Британски лири (+/- 3.1%)	(5)	(5)	5	5

31 декември 2022 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат	Собствен капитал	Нетен финансов резултат	Собствен капитал
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Британски лири (+/- 3.9%)	(11)	(11)	11	11

Излагането на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените международни сделки. Въпреки това се счита, че представеният по-горе анализ представя степента на излагане на Дружеството на валутен риск.

Стойността на активите в нова британски лири на Фонда отнесени към общите активи е минимална, а и ограниченото движение на курса на британските лири към българския лев не изискват изчисляване на валутен риск поради несъщественост.

17.1.2. Лихвен риск

Лихвеният риск произтича от промяната на стойността на ценни книжа в следствие на промяна в лихвените равнища. Влиянието на лихвения риск се отнася основно за дълговите ценни книжа. Най-общо когато лихвените проценти се покачват, цената на тези инструменти спада и обратно. Облигациите с по-дълъг падеж, както и тези с по-нисък процент на купонно плащане са по-чувствителни към измененията на лихвените равнища.

Повишаването на средните лихвени проценти може да окаже влияние и върху повишаване на лихвените разходи за компании, в които фондът е инвестирал.

Нарастването на лихвените разходи може да намали нормата им на възвращаемост, което да окаже влияние върху борсовите котировки на акциите им. За намаляването на този риск се предвижда непрекъснато анализиране на пазарните условия с цел предпазване от неблагоприятни движения на цените на ценните книжа, в които фондът е инвестирал.

Лихвеният риск е съставен от два компонента: ценови и реинвестиционен.

Ценовият риск е рискът от отклонения на пазарните цени на дълговите ценни книжа. Поради промяната на основния ценообразуващ фактор на пазара на облигации – лихвения процент, е възможно да се променят стойностите на активите, в които е инвестирал Фонда. По този начин, поради промяна в лихвените проценти в деня на инвестиционния хоризонт, инвеститорите ще имат променена стойност на своята инвестиция.

Реинвестиционният риск е рискът от изменение на лихвения процент, по който се реинвестират междинните парични доходи от облигациите им до момента на тяхното държане. Портфейлът от дългови ценни книжа на Фонда е изложен на реинвестиционен риск, тъй като не се знае по какъв лихвен процент ще се реинвестират купоните. Ако след закупуване на облигациите, лихвените проценти паднат, то купоните ще бъдат реинвестирани при по-нисък процент от очакваното, което ще се отрази върху крайната стойност на портфейла, която ще бъде под очакваната.

Двата компонента на лихвения риск имат противоположно влияние върху стойността на портфейла. Ако лихвените проценти се увеличат, то цената на облигациите ще падне под очакванията, но купоните ще бъдат реинвестирани при по-висок лихвен процент. Оттук доходът получен от реинвестиране ще бъде по-висок, отколкото е очаквано. При положение, че лихвените проценти спаднат, то цената на облигациите ще бъде по-висока от очакваната, но доходът от реинвестиране на купоните ще бъде по-нисък.

Лихвоносните финансови активи притежавани от Фонда са парични инструменти и дългови ценни книжа.

Фондът е изложен на минимален лихвен риск. Лихвоносни активи на Фонда са дългови ценни книжа, които са 57.17% от стойността на активите.

Лихвените проценти на притежаваните облигации са в порядък 2.00% до 7%.

Анализ на лихвения риск може да се извърши чрез разпределяне на активите на фонда по следните категории:

Актив към 31.12.2022	безлихвени	лихвоносни	Общо
Разплащателни сметки	567	-	567
Вземания	5	-	5
Облигации	-	5 506	5 506
ДЦК	-	224	224
Акции	2 628	-	2 628
Дялове/акции в КИС	1 094	-	1 094
Общо:	4 294	5 730	10 024
Актив към 31.12.2021	безлихвени	лихвоносни	Общо

Разплащателни сметки	212	-	212
Вземания		-	
Облигации	-	6 390	6 390
ДЦК	-	355	355
Акции	2 556	-	2 556
Дялове/акции в КИС	1 007	-	1 007
Общо:	3 775	6 745	10 520

17.1.3. Ценови риск

Ценовият риск представлява рискът от неблагоприятна промяна в цените на дяловете на договорния фонд в резултат на промяна в оценката на нетните активи. Промяната в цената може да бъде както в посока на покачване, така и на понижаване. Не съществуват гаранции, че инвеститорите ще реализират положителен доход от притежаваните дялове във фонда, както и че ще запазят стойността на първоначално направената инвестиция.

Основният ценови риск, на който е изложен Фондът е свързан с инвестициите в капиталови ценни книжа. Справедливата стойност на тези финансови инструменти се влияе от промени в пазарните равнища на съответните ценни книжа, което от своя страна рефлектира върху доходността на Фонда.

За измерване на риска, волатилност и други показатели на портфейл от ценни книжа се използват различни коефициенти и мерки като стандартното отклонение, дюрация, модифицирана дюрация и други.

За изчисляване на общата рискова експозиция се използва методът на поетите задължения.

Договорен фонд	Доходност от началото на годината	Стандартно отклонение	Доходност за последните 12 месеца	Доходност от началото на публичното предлагане
ДФ Евростабилност	-4,72 %	7.14 %	-4.72%	0.49%

17.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск е риска емитентът на дългови ценни книжа, съответно лицето предоставило обезпечение, да бъде в невъзможност да изпълни своите задължения, в частност да изплати навреме главницата и/или дължимите лихви. При договори за обратно изкупуване, ако контрагентът на Фонда не може да изпълни задължението си да изкупи обратно ценните книжа, Фондът може да понесе загуба, доколкото приходите от продажбата на обезпечението са по-малки от цената на обратното изкупуване, когато тя е фиксирана. Когато конкретните ценни книжа имат кредитен рейтинг, кредитният риск включва възможността за понижение на кредитния рейтинг на ценните книжа, в които е инвестирал Договорния Фонд.

Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

	31.12.2022	31.12.2021
	'000 лв.	'000 лв.
Групи финансови активи (балансови стойности)		

Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	9 452	10 308
Вземания	5	-
Пари и парични еквиваленти	567	212
	10 024	10 520

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

При определяне дали кредитният риск на даден финансов актив е нараснал значително след първоначалното признаване и при оценяването на очакваните кредитни загуби, Фондът взема предвид разумната и обоснована информация, която е подходяща и достъпна без излишни разходи или усилия. Това включва както количествена, така и качествена информация и анализ, основани на историческия опит на Фонда и обоснована кредитна оценка и включваща прогнозна информация.

Фондът приема, че кредитният риск по даден финансов актив е нараснал значително, ако просрочието е по-голямо от 30 дни.

Фондът счита, че финансовият актив е в неизпълнение, когато е изпълнено поне едно от следните условия:

- е малко вероятно кредитополучателят да изплати кредитните си задължения към Фонда в пълен размер, без да изисква от Фонда действия като реализиране на гаранция (ако има такива)
- финансовите активи, за които просрочието е по-голямо от 90 дни

Фондът няма обезпечения, държани като гаранция за финансовите си активи.

Паричните средства в банката попечител са както следва:

	2022		2021	
	Рейтинг към 31.12.2022 г.	Салдо към 31.12.2022 г. в хил.лв.	Рейтинг към 31.12.2021 г.	Салдо към 31.12.2021 г. в хил.лв.
ОББ АД	A-	567	A-	212

- Фондът е изложен на кредитен риск във връзка с финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност през печалбата и загубата, който е ограничен до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на финансовия отчет. Кредитният риск относно вземанията, паричните средства и паричните еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Фондът не е предоставял финансови активи като обезпечение, нито е получавал активи като обезпечение или друго кредитно подобрение през 2022 г.

17.3. Анализ на ликвиден риск

Управляващото дружество и Фонда следват задълженията за ликвидност, произтичащи от Наредба 44 /20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове за минималните ликвидни средства, с които Фондът трябва постоянно да разполага.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Фонда.

Върху ликвидността на Фонда се извършва ежедневно наблюдение. Предвид задължението за предявяване на дялове за обратно изкупуване всеки работен ден Управляващото дружество следи изходящите и входящи парични потоци на седмична, месечна база.

През отчетния период ликвидните средства са били над 10% от нетната стойност на активите, което е показателно, че през периода Фондът не е бил изложен на съществено намаляване на ликвидните му средства.

От започване на дейността на Фонда не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период фондът не е ползвал външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпълнявал своите текущи задължения в срок.

Всички текущи задължения на Фонда са нелихвоносни и са с остатъчен матуритет до 1 месец.

Към 31 декември 2022 г. задълженията на Фонда са текущи и възлизат на 10 хил. лв., дължими към УД.

към 31.12.2022 г.	до 3 месеца	до 1 година	от 1 до 5 години	над 5 години	Без матуритет	Обща сума
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Пари и парични еквиваленти	-	-	-	-	567	567
Вземания	5	-	-	-	-	5
Корпоративни облигации	-	-	3 542	1 964	-	5 506
ДЦК	-	-	-	224	-	224
Акции	-	-	-	-	2 903	2 903
Дялове в КИС	-	-	-	-	819	819
Общо активи	5	-	3 542	2 188	4 289	10 024
Текущи задължения	10	-	-	-	-	10
Общо пасиви и нетни активи	10	-	-	-	-	10

към 31.12.2021 г.	до 3 месеца	до 1 година	от 1 до 5 години	над 5 години	Без матуритет	Обща сума
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Пари и парични еквиваленти	-	-	-	-	212	212
Вземания	-	-	-	-	-	-
Корпоративни облигации	-	315	2 118	3 957	-	6 390
ДЦК	-	-	-	355	-	355
Акции	-	-	-	-	2 556	2 556
Дялове в КИС	-	-	-	-	1 007	1 007
Общо активи	-	315	2 118	4 312	3 775	10 520
Текущи задължения	11	-	-	-	-	11

17.4. Анализ на риска от концентрация

Рискът от концентрация е възможността от загуба от неправилна диверсификация на експозиции към клиенти (емитенти), свързани лица, клиенти от един и същ икономически отрасъл, географска област или дейност, което може да причини значителни загуби.

За избягване на риска от концентрация, Управляващото дружество се стреми да спазва заложените в Проспекта на Фонда и ЗАКОН за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране ограничения за инвестиране на активите.

18. Политика и процедури за управление на капитала

Съгласно Правилата на Фонда, Управляващото Дружество управлява Договорния Фонд, като взема необходимите решения, свързани с неговата организация, функциониране и прекратяване. Тези решения се вземат от Съвета на директорите на Управляващото Дружество. Решенията относно инвестиране на активите на Договорния Фонд се вземат от инвестиционния консултант – служител на Управляващото Дружество в съответствие с инвестиционните цели, стратегията и ограниченията на Фонда. Решенията, свързани с текущото оперативно управление на Фонда се вземат от Изпълнителния член на Съвета на директорите (Изпълнителния Директор) на Управляващото Дружество.

Съгласно Правилата на Фонда, Управляващото Дружество управлява Договорния Фонд, като взема необходимите решения, свързани с неговата организация, функциониране и прекратяване. Тези решения се вземат от Съвета на директорите на Управляващото Дружество. Решенията относно инвестиране на активите на Договорния Фонд се вземат от инвестиционния консултант – служител на Управляващото Дружество в съответствие с инвестиционните цели, стратегията и ограниченията на Фонда. Решенията, свързани с текущото оперативно управление на Фонда се вземат от Изпълнителния член на Съвета на директорите (Изпълнителния Директор) на Управляващото Дружество.

19. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или други значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване.

20. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2022 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от съвета на директорите на управляващото дружество Компас Инвест АД на 07.03.2023 г.